

ger i høj grad være baseret på erklæringer fra patientens egen læge, der, ikke uforståeligt, ofte vil føle sig som »advokat« for sin patient. Det må endvidere tages i betragtning, at der til revaliderings- og pensionsnævnenes sekretariater er tilknyttet særlig lægelig sagkundskab i form af enten fastansatte lægelige rådgivere og/eller speciallæger inden for specialer som kirurgi, intern medicin, fysiurgi og psykiatri. Disse læger har ud over deres rent faglige viden et betydeligt kendskab til revaliderings- og førtidspensionsområdet m.m.

Det må på baggrund af det ovenfor anførte antages, at den lægelige vurdering af førtidspensionssager i en betydelig del af kommunerne vil blive af væsentlig ringere kvalitet end under den nuværende ordning. Det vil dog, men kun i nogen grad, kunne modvirkes, hvis kommunerne i videre omfang indhenter erklæringer fra speciallæger. Konsekvenserne heraf vil imidlertid blive en forlængelse af sagsbehandlingstiden og en betydelig øget udgift til speciallægeundersøgelser.

- 7) Hvert revaliderings- og pensionsnævn – bortset fra revaliderings- og pensionsnævnet i Bornholms Amt – behandler mindst ca. 2.000 sager årligt. Nævnenes medlemmer og nævnssekretariaterne har derfor efterhånden oparbejdet en betydelig indsigt og ekspertise på dette sagsområde. Ved overvejelsen af, om afgørelseskompetencen bør overføres til kommunerne, må man tage i betragtning, at ca. halvdelen af landets kommuner har mindre end 10.000 indbyggere, dvs., at der i kommuner af denne størrelsesorden normalt vil blive tale om afgørelser af 50-150 sager årligt. Det må antages, at hverken de kommunale forvaltninger eller de stående udvalg i disse kommuner kan opnå en indsigt og en ekspertise, der blot tilnærmelsesvis kan måle sig med nævnenes.
- 8) Ved den foreslåede omlægning af refusionssystemet vil kommunerne skulle bære 50 pct. af udgifterne til førtidspensioner til personer under 60 år. I en situation, hvor kommunerne er hårdt pressede i økonomisk henseende, vil det være vigtigt, at de er hævet over mistanke om, at økonomiske synspunkter kan spille ind i overvejelserne

af, om pension tilkendes eller ikke, evt. hvilket pensionsniveau der vælges. Det vides jo, at økonomiske synspunkter har spillet ind ved udmålingen af bistandshjælp, ligesom nævnene har erfaring for, at de også kan præge kommunernes indstillinger om tilkendelse af invalidebiler.

Sammenfattende skal vi udtale, at der er vægtige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved, at kompetencen til at afgøre førtidspensionssager m.v. overføres til kommunerne. Der er for førtidspensionsrådets vedkommende tale om en i princippet livsvarig ydelse, således at der i særlig grad er behov for retssikkerhedsmæssige garantier i forbindelse med ydelsens tilkendelse. Endvidere udløser tilkendelse af førtidspension jo en betydelig økonomisk byrde for samfundet. Det er beregnet, at hver pensionstilkendelse i gennemsnit medfører en udgift på ca. 1 mio. kroner. Det er derfor særlig vigtigt for såvel ansøgerne som samfundet, at afgørelserne træffes af en *uafhængig* instans med betydelig saglig indsigt, således som tilfældet er for så vidt angår revaliderings- og pensionsnævnene. Selv om det ofte vil være rigtigt, at økonomisk ansvar og kompetence – som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget – bør følges ad, så finder vi, at der her er tale om et sagsområde, hvor dette synspunkt ikke kan gøres gældende.

- 9) Det er som begrundelse for en overførelse af kompetencen til at tilkende førtidspension til kommunerne blevet anført, at sagsbehandlingstiden vil blive væsentlig kortere end under den nuværende ordning. Det er utvivlsomt korrekt, at der vil blive tale om en vis forkortelse, men det må dog tages i betragtning, at kommunerne i adskillige sager vil skulle indhente speciallægeerklæringer, som under den nuværende ordning enten indhentes af nævnene eller som kan undværes på grund af den til nævnene knyttede lægelige ekspertise. Den forkortelse af sagsbehandlingstiden, der bliver tale om, vil derfor blive mindre, end man sikkert har forudsat i bemærkningerne til lovforslaget.
- 10) I forslaget til en ny § 17 i den sociale styrelseslov er det i stk. 4 bestemt, »at nævnene yder vejledning til kommunerne inden for